

Vidzemes rajona tiesas priekšsēdētāja vietnieka zemesgrāmatu jautājumos amata
kandidātes Lolitas Marovskas

konceptija par Vidzemes rajona tiesas turpmāko attīstību zemesgrāmatu nodaļas
integrācijas procesa ietvarā

1. Nepieciešamība saglabāt un aizpildīt tiesnešu amatu vietas Alūksnē,
Limbažos.

Jāņem vērā ekonomiskās attīstības tendences valstī, pasaulē, zemesgrāmatu
nepārvērtējamā nozīme kreditoru nodrošināšanā, lielo kreditoru – banku stratēģiskās
izmaiņas, pārrobežu apvienošanās un citi pārmaiņu procesi finanšu jomā, kas tieši
ietekmē zemesgrāmatu lietu, piemēram, hipotēku nostiprināšanas, to grozījumu un
dzēšanas pieplūdumu tiesā.

Nostiprinājumu lūgumi tiek vienlaicīgi iesniegti lielā apjomā, radot papildus
noslodzi tiesnešiem, darbiniekiem, kas tieši ietekmē Zemesgrāmatu likumā noteiktos
lūgumu izskatīšanas termiņus, rada riskus lūgumu izskatīšanai, pārkāpjot likumā
noteiktos termiņus.

2. Darbinieku kārtējā profesionālā novērtēšana organizējama reizi trijos gados.

Veidojama paplašināta vērtēšanas komisija, meklējot analogiju tiesnešu
novērtēšanas organizēšanā. Tā mazinot risku, ka ikgadējās novērtēšanas pārvēršas par
formālu diskusiju, tiks sasniegts novērtēšanas mērķis – darbinieku paaugstināta
motivācija apgūt un pilnveidot prasmes, kompetences, kas nepieciešamas amata
pienākumu aizvien labākai veikšanai. Tiesā strādās motivētāki, zinošāki darbinieki,
stiprinot tiesu varu un tās autoritāti.

3. Jānodrošina atalgojums darbiniekiem, lai viņi būtu motivēti vislabākajā
veidā izlietot savas zināšanas un prasmes, ievērojot ētikas principus un morāles
normas, tiesas uzstādīto mērķu sasniegšanai.

Nosakot atbilstošu atalgojumu darbiniekiem, jāpārvērtē motivācijas piemaksu
piešķiršanas kritēriji.

4. Tiesas kancelejas darba organizācijā jāievēro būtiskās atšķirības starp
civilprocesu un zemesgrāmatu procesu.

Iztrūkstot sacīkstes principam zemesgrāmatā, sevišķa uzmanība vēršama uz
nostiprinājumu lūgumu pieņemšanas procesa kvalitāti.

Zemesgrāmatu likuma 76.pants paredz iespēju papildināt lūgumu līdz lēmuma pieņemšanai. Piepildot ar saturu šo normu, saprotam, lai iesniedzējs varētu papildināt, viņam jāzina, kas pietrūkst. Tādēļ darbiniekam, pieņemot lūgumus, jāpārbauda pievienoto dokumentu pirmšķietamā pietiekamība, tas ir, ieinteresēto personu piekrišanas lūgumam, samaksāto nodevu apmērs, jāieskatās publiskajos reģistros, vērsot iesniedzēja uzmanību uz acīmredzamiem trūkumiem lūguma apmierināšanai.

Pieņemšanas procesā, pārlicinoties par pievienoto dokumentu pirmšķietamo pietiekamību, tiek veicināta lūguma izskatīšana likumā noteiktajā termiņā, tiesneša lēmuma kvalitāte, īstenots procesuālās ekonomijas princips tiesu darbā, neradot papildus noslodzi. Tiek nodrošināts viens no Zemesgrāmatu likuma mērķiem – nekustamā īpašuma un lietu tiesību nostiprinājuma publisks ieraksts.

5. Lai objektīvi novērtētu tiesnešu noslodzi zemesgrāmatu lietu izskatīšanā, izvērtējama un nosakāma zemesgrāmatu procesā izskatīta nostiprinājuma lūguma salīdzinošā vērtība ar civilprocesuālā kārtībā izskatītu lietu, materiālu, nosakot to samērojamību.

Šādu samērojamības lielumu noteikšana ļaus izvērtēt tiesas tiesnešu noslodzi, veicot lietu sadali, optimāli izmantot tiesnešu resursus un tiesas kapacitāti.

6. Tiesībpolitikas veidotāja izšķiršanās par labu jaunākā tiesneša institūta izveidošanai tiesu sistēmā dotu iespēju atslogot 1.instances tiesnešus no vienkāršotu lietu izskatīšanas, tostarp zemesgrāmatu procesā.

Tiesneša palīgs kā potenciālais jaunākā tiesneša kandidāts. Tiesnešu noslodzes mazināšana zemesgrāmatu procesā.

7. Tiesnešu apmācības procesa turpināšana arī pēc integrācijas rajona tiesas ietvarā, saglabājot tiesnešu esošo lietu izskatīšanas specializāciju - zemesgrāmatu lietas, civillietas tiesu izpildītāju pieteikumos par nekustamā īpašuma izsoles akta apstiprināšanu, pieteikumi par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, pieteikumi par saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšanu.

Ņemot vērā tiesneša noslodzi, kvalifikāciju un spējas, pēc tiesas priekšsēdētāja ieskats var nodot skatīšanai citas atsevišķu kategoriju lietas.

8. Integrējot zemesgrāmatas resursus rajona tiesas ietvarā, jā saglabā un jāpilnveido tās kvalitātes, kas zemesgrāmatu procesā ieviestas un stiprinājušas tiesu sistēmas kopējo attīstību 25 gadu laikā, t.i., nolēmumu stabilitāte, vienveidīgas zemesgrāmatu procesa prakses veidošana, procesa ātrums, apmeklētāju apkalpošanas kultūra un standarts, vērsot uzmanību uz klientu apkalpošanu informācijas izsniegšanas procesā, tehnoloģiju izmantošanas augstais līmenis.